

[סגור חלון](#)

רוכבים על קיר המוות

המאמין במיתון הצמיחה בסין, לא יודע מה הוא סח - זה לא יקרה ולא יכול לקרות. נקודה

שלמה מיטל 14/9/10

הדיווחים על כוונת סין להאט את קצב הצמיחה של כלכלתה כוזבים. אין סיכוי בעולם שזה יקרה. מנהל, מנהיג או משקיע שיבנה על תחזית זו יכווה קשות.

נתחיל בעובדות. מקור מוסמך, שנתון התחרותיות הגלובלית של ה"ס לניהול IMD פרסם לאחרונה תחזית ל-2010, עבור כ-60 מדינות. לפי תחזית זו, קצב הצמיחה של סין ל-2010 יהיה 8 אחוז לשנה, נמוך במקצת מזה של הודו (9.2 אחוז).

מנוע הצמיחה של סין יישאר כפי שהיה כבר 25 שנה: הייצוא. לפי התחזית, ב-2010 לסין יהיה עודף ענק בחשבון המסחרי של מאזן התשלומים בסך 6.24 אחוז מהתמ"ג. גרעונה הסחר של ארה"ב יישאר גבוה באותה מידה. עודף הייצוא של הונג קונג, הרשום בנפרד, יהיה אף גדול יותר: 7.60 אחוז מהתמ"ג. סין פשוט אינה יכולה לעצור, או אפילו להאט. מדינה זו דומה מאד לרוכבי אופנועים בקרקס, הרוכבים על "קיר המוות". עליהם לשמור על מהירות, כדי למנוע מכוח המשיכה להפיל אותם לקרקע.

כך גם סין. כלכלת סין חייבת לצמוח לפחות ב-8 אחוז בשנה. פחות מזה, והתעסוקה לא תגדל ב-10 מיליון משרות, כדי לספק עבודה במזרח למיליוני הסינים הנוהרים מהמערב. צונאמי זה אינו ניתן לעצירה. לסין אין מערכת רווחה או דמי אבטלה. אדם שמובטל חי על חסכונו, או על כלום. לפי אומדן, יש 200 מיליון פועלים סיניים שהגרו מהמשקים החקלאיים שלהם במערב. הם מהווים את עיקר פרנסת משפחותיהם. אם הם מובטלים, אין פרנסה למשפחותיהם.

לכן, בסין התעסוקה והמשך גידולה הן המטרות העליונות של המנהיגות, כולל ראש הממשלה וון ג'יאו באו. במערב, אבטלה פירושה לחיות על דמי אבטלה. בסין אבטלה פירושה לרעוב ללחם – ואולי, להפגין ולמחות. ידוע שיש הפגנות רבות בסין, בעיקר במערב העני, שאינם מדווחות בעתונות. קל לשער מה יקרה, אם כלכלת סין תיכנע לכוח המשיכה ותיפול.

קיימת אגדה לפיה הכלכלה הגלובלית עוברת כעת תהליך איזון מחדש. לפי סיפור זה, ארה"ב ואירופה חוסכות יותר וסין וארצות אסיה בכלל צורכות יותר. איזון מחדש זה נחוץ, בגלל שאין ארצות המערב העשירות, בעיקר ארה"ב, יכולות להמשיך וללוות כסף מארצות אסיה העניות, בעיקר סין. אין שום סימן שסיפור זה מתמשש. שער החליפין של המטבע הסיני נותן יתרון עצום לייצוא של סין, ולמרות לחצים אדירים, סין מסרבת לבצע ייסוף. שער החליפין נשאר בסביבת 7 יואן לדולר, לעומת 8 לפני מספר שנים – ייסוף זה, בשיעור 15 אחוז אינו משמעותי.

כל עוד שער זה יישאר בסביבת 7 יואן לדולר, במקום הרמה הכלכלית המתאימה של 3 יואן לדולר, תמשיך סין לצבור עודפי ייצוא, ותמשיך סין לרכוש אג"ח דולריים כדי למנוע ייסוף המטבע. מהן ההשלכות עבור ישראל? בעתיד הנראה לעין, מנוע הצמיחה היחיד בעולם שימשיך לפעול בקצב גבוה יהיה באסיה.

לפי חברת היעוץ מקינזי, מעמד הביניים ב-12 מדינות מתפתחות, בעיקר באסיה, ובראשן סין, מונה כ-2 מיליארד אנשים ובעשור הקרוב יצרוך בסך 20 טריליון דולר – כפול מסך הצריכה הפרטית בארה"ב. יצואן ישראלי המייחל למכור יותר חייב לפנות את מבטו לשוק זה, וחייב לדחות סיפורי סבתא על רצונה של סין לעצור את קצב צמיחתה.